

Idéprotokoll Kristianstad Praktiska

Deltagare: Malin Svensson, Cia Svensson, Pernilla Gustavsson, Emma Pettersson, Hanna Bengtzen, Charles Wharton, Henrik Hegender och Viktoria Johansson,

Datum: 160922

Plats: Kristianstad Praktiska

Malin läser sin text om hur hon som svensklärare samverkar med yrkesämnena men om problemet med att planera tillsammans och berätta för de andra lärarna om vad man gör. Pernilla förstår dilemmat med samverkan men hon har märkt att motivationen hos eleverna ökar då samverkan ofta gör ämnet mer intressant. Det är bra när svenskläraren kan gå ut till yrkesämnena eftersom det kan vara svårt med sju yrkesprogram i samma klassrum i svenska. Tid är en avgörande faktor för samverkan. Eftersom det är en liten skola, upplever lärarna att de från huvudkontoret får många extrauppgifter som t.ex. matkort, datorer, temadagar, likabehandlingsplaner. Man tror att det finns mer administrativt stöd på större skolor. Alla har höga ambitioner men upplever att man har för lite planeringstid men det finns också lärare som inte vill samarbeta med andra. Ett annat problem är att alla lärare inte är på skolan samma dagar. Det är problematiskt att få utbyte med kommunala skolor då det råder stor konkurrens mellan skolorna men det finns kluster av Praktiska-gymnasier. Cia lyfter fram att examensmålen har varit utgångspunkt för ett fungerande samverkansprojekt om ergonomi och arbetsmiljö mellan idrott och hälsa och yrkesämnet.

Det finns samverkan på pappret men det är viktigt att inte allt ansvar vilar på svenskläraren utan att man har en tvåvägskommunikation. Samtidigt, menar Malin att det är lätt att hitta uppgifter att samverka kring utifrån svenskämnet och hon känner att hon ibland skulle vara bättre på att dela med sig av hur eleverna har utvecklats i t.ex. fackspråk. Cia lyfter fram att samverkan om presentationer mellan handels- och svenskämnet vilket gjorde att en elev fick ett godkänt betyg i svenska. Henrik betonar att samverkan är viktigt för både lärare och elever och avgörande är att hitta det viktigaste att samverka kring. Det tar tid och det kan dröja innan man ser resultat. Utgångspunkten kan vara att fundera över vad jag egoistiskt kan vinna på samverkan. Ölands friskola, lyfts av Henrik fram som en skola som arbetar tematiskt. Det behövs eldsjälar som driver arbetet om samverkan.

Samverkan handlar också om det viktiga mötet med arbetslivet främst genom apl och här lyfts vikten av att kartlägga av apl-platser för att apl-platser är olika och för att ge eleven möjlighet att nå alla mål. Lärarna lyfter fram att en brist är att det inte finns någon apl-ansvarig. Emma och Hanna lyfter fram svårigheterna med att placera elever på lämpliga apl-platser inom naturbruk och skönhet och hälsa i förhållande till kunskapskraven. De ser ändå en möjlighet att mäta nyckelkompetenser och dessutom bryts en del examensmål inte ner i kunskapskrav. Lärarna är medvetna om att apl-platser är väldigt olika vilket gör att eleverna når olika mål på beroende på var de är placerade. Man har ett stöd för dokumentation i den bedömningsmall som Praktiska har gjort och där det finns utrymme för elevers självskattning och ett omdöme från handledare men det är svårt att gå på någon annans omdöme. Verben från kunskapskraven finns med i mallarna men det man saknar är värdeorden.

Henrik lyfter fram att självbedömning är en starkaste faktorerna för att få elever att lyckas med skolarbetet liksom att de får konstruktiv feedback från lärare. Viktoria tänker att den konstruktiva feedbacken också kan komma från en apl-handledare. En problematik är när elever "förstör" platser så det är av flera orsaker viktigt att välja platser med omsorg. Ett sätt att övervinna denna problematik är att som handelslärarens Cia kräva att handledarna läst Skolverkets apl-handledarutbildning.

En annan aspekt av samverkan kan kopplas till bedömning och betygsättning som Cia skrev om i sin text. Henrik understryker att om vi inte samverkar så är det lätt att bedöma men om vi inte samverkar blir det inte likvärdigt vilket får lärarna att reflektera över att man borde samarbeta mer med samma ämne på andra Praktiska-gymnasier. Ambitionen finns. Exempelvis hade det varit av stort värde att samarbeta mer vid bedömningen av nationella prov. Betygssystemet förutsätter samverkan. Värdeorden kommer man endast åt genom dialog. Kunskapskraven måste konkretiseras för att bli tydliga för eleverna. Det öppna klimat på skolan ger möjligheter till dialog liksom att Praktiska-koncernen har lathund för bedömning t.ex. en generell betydelse vad översiktligt innebär. Henrik poängterar att den viktigaste uppgiften rektorer har är ge lärare möjlighet att samverka. Mycket av den senaste tidens forskning handlar om formativ bedömning, bedömning för lärande. Det formativa arbetssättet har fått många lärare att nästan jobba ihjäl sig. Man måste sätta gränser. Formativ bedömning behöver exempelvis inte vara i enrum utan kan ske tillsammans. Man kan till exempel inspireras av opponering. Dylan William har skrivit en bok om bedömning för lärande som är riktad till rektorer och där han betonar att lärare måste samverka och involvera elever i bedömningsprocessen. Malin beskriver hur hon har arbetat med kamratrespons i en novellanalys. Det är viktigt läraren gör grupperna men att hon/han varierar gruppkonstellationerna i samband med kamratrespons, ibland heterogena, ibland homogena grupper.

Det kan i bedömningssituationer vara svårt att bortse från vem man bedömer och det är viktigt att bedöma sak och inte person. En hjälp kan då vara att fråga sig: Hade någon annan bedömt likadant? Fuskande elever har varit problem. Det är svårt att lita på dem när de gör ett gott resultat. De flesta länder har relativt betygssystem, som inte visar vad elever faktiskt kan.

I samband med att vi pratade om bedömning ställde Charlie frågan om varför man inte får betyg redan från ettan. Är tidigare betyg ett sätt att kartlägga elever med svårigheter? Om man misslyckas med ämne i grundskolan varför får man gå vidare till gymnasiet? I USA får du inte gå vidare till nästa nivå förrän alla betyg är godkända. Exempelvis finns sommarskola. Forskningen har visat att om man inte har betyg gör inte lärare lika skarpa bedömning och det leder till stress hos lärare och elever.

På tal om elever som inte har tillräckligt med godkända betyg från grundskolan så går en tredjedel av skolans elever på introduktionsprogram men de är integrerade i andra program. Eleverna förstår inte riktigt vad det innebär att gå på ett introduktionsprogram, en orsak kan vara att varken elever eller lärare vet skillnaden mellan de olika introduktionsprogrammen. De gör uppgifter men förstår inte att de måste komma upp i en viss nivå och vill inte bearbeta uppgiften. Det är svårt att motivera elever på introduktionsprogram, man väljer yrkesprogram för att det är lättare och sedan måste man läsa flera kurser parallellt vilket tar mycket tid och skapar en stress hos både elever och lärare. Det kan också ta lång tid innan man ser om eleverna behöver reducerat program då kartläggningen kan vara problematiskt vilket i sin tur kan bero att överlämningen till friskola har brister. Dessa tankar delas av samtliga deltagare i seminariet. I elevgruppen som går på introduktionsprogram

finns de som har varit Sverige en kort tid. De ska lära sig både engelska, svenska och yrket parallellt vilket kan vara problematiskt. Charlie lyfter fram att det är samma problem i svenska och engelska. Engelska för grundskolan och engelska 5 är ibland i samma undervisningsgrupp och dessa elever befinner sig på väldigt olika nivå. Ibland har Charlie där undervisat engelska grund i en separat liten grupp.

Både Henrik och Viktoria lyfter fram att det verkar som att ett av skolans största problem är att hantera heterogena grupper. Lärarna måste kunna hantera elever på olika nivåer vilket är en stor utmaning. Samtidigt lyfts fram att eleverna i de flesta yrkesämnena har mer jämn kunskapsnivå än vad de har i gymnasiegemensamma ämnen. Det finns flera elevassistenter och en som är till för alla elever. Man har högre lärartäthet än många andra skolor och det finns en specialpedagog. Eleverna är nära lärarna, vilket är en förutsättning för att lyckas med undervisning. De uppskattar också att vara i skolan, att tillhöra ett sammanhang.

Antecknat av Viktoria Johansson